

**EDUSKUNNAN VALTIOVARAINVALIOKUNNAN HALLINTO- JA TURVALLISUUSJAOSTO
30.9.2021****HE 146/2021 vp, HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VALTION TALOUSARVIOKSI
VUODELLE 2022; 24.30. KANSAINVÄLINEN KEHITYSYHTEISTYÖ**

- Suomen kansainvälisen kehitysyhteistyön päämääränä on äärimmäisen köyhyyden poistaminen, eriarvoisuuden vähentäminen sekä ihmisoikeuksien toteutuminen. Koronapandemian vaikutuksesta äärimmäinen köyhyys ja nälkä ovat maailmassa kääntymässä kasvuun, ja monet kehitystulokset ovat vaarassa. Akuutin kriisin hoidon lisäksi toipumisvaihe edellyttää merkittävää kansainvälistä tukea.
- Pakolaiskriisi: Maailman humanitaariset tarpeet ovat suuremmat kuin koskaan aikaisemmin. Globaalisti hätäavun tarpeessa on tällä hetkellä 240 miljoonaa ihmistä 56 maassa. Tarpeiden taustalla ovat erityisesti pitkittyneet konfliktit, luonnonkatastrofit ja ilmastonmuutoksen vaikutuksesta pahentuneet sään ääri-ilmiöt. Em. syyt vaikuttavat jatkuvasti myös pakolaistilanteeseen.
- Laajimmat humanitaariset kriisit ovat tällä hetkellä käynnissä Syyriassa, Jemenissä ja Kongon demokraattisessa tasavallassa. Lisääntyvää pakolaisuutta on odotettavissa tämän ja ensi vuoden aikana mm. Afganistanista ja edelleen Etiopiasta. Libanonin on arvioitu olevan humanitaarisen kriisin partaalla. Suomen tulee varautua em. tilanteisiin myös humanitaarisen avun tarpeisiin varautumalla.
- Suomen julkisen kehitysyhteistyön arvioidaan olevan kokonaisuudessaan yhteensä 1,274 miljardia euroa, mikä vastaa noin 0,49 % osuutta bruttokansantulosta. Summa koostuu koko valtionhallinnon kehitysyhteistyöksi raportoitavista menoista, suurimpina näistä ulkoministeriön lisäksi valtiovarainministeriön, sisäministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön pääluokista maksettavat menoerät.
- **Kipupiste:** Suomi on edelleen jäljessä hallituksen tavoitteesta kehitysrahoituksen nostamista YK:n tavoitteen mukaiseen 0,7 prosenttiin bruttokansantulosta.

24.30.66 Varsinainen kehitysyhteistyö

- Ulkoministeriön hallinnoimaan varsinaiseen kehitysyhteistyöhön ehdotetaan myönnettäväksi 706 miljoonaa euroa määrärahaa ja 596 miljoonan euron sitoumusvaltuuksia, joista aiheutuvat menot ajoittuvat vuoden 2022 jälkeisille vuosille.
- Koronapandemia iskee suhteellisesti eniten köyhimpien maiden köyhimpiin kansalaisiin. Kehitysmaissa kyse on terveyskriisin ohella laajasta ja merkittävästä sosioekonomisesta kriisistä, jolla on vaikutusta maiden sisäiseen vakauteen ja turvallisuuteen. Suomi varautuu myös kehitysyhteistyön kautta koronapandemian jälkihoitoon.
- Kehitysyhteistyössä panostetaan seuraaviin painopistealueisiin:
 - Naisten ja tyttöjen oikeudet ja aseman vahvistaminen, erityisesti seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet
 - Kehitysmaiden talous ja työpaikat, erityisesti innovaatiot sekä naisten rooli taloudessa ja naisyrityksiä
 - Koulutus, toimivat yhteiskunnat ja demokratia, erityisesti laadukas opetus, kehitysmaiden verojärjestelmien kehittäminen, sekä demokratia- ja oikeusvaltiotuki
 - Ilmastonmuutoksen torjunta ja luonnonvarat, erityisesti vahvistaen sopeutumistoimenpiteitä hillintätoimenpiteiden rinnalla
 - Lisäksi rahoitetaan humanitaarista apua.
- Alueellisesti Suomi painottaa Afrikkaa.

- Suomen kehityspolitiikka ja -yhteistyö perustuvat kestävän kehityksen toimintaohjelman Agenda 2030 ja Pariisin ilmastopimuksen toimeenpanoon. Tämä tapahtuu tukemalla kehitysmaita kestävän kehityksen ja ilmastotavoitteiden saavuttamisessa sekä edistämällä globaalissa toimintaympäristössä tarvittavia muutoksia.
- Vuoden 2022 talousarvioesityksessä arvioitu Suomen ilmastorahoitukseksi raportoitava osuus on noin 184 miljoonaa euroa.

Vuoden 2022 talousarvioehdotuksen kehitysyhteistyön jakauma painopistealueittain

Varsinaisen kehitysyhteistyön määrärahan käyttöä ja budjetointia seurataan painopisteittäin mm. vuosittaisen raportoinnin yhteydessä sekä budjetointiprosesseissa. Arvioitu painopisteittäinen jakauma vuoden 2022 talousarvioesityksestä on seuraava:

24.30.66.1 Monenkeskinen kehitysyhteistyö

Monenkeskisen kehitysyhteistyön jakosuunnitelma	euroa, arvio
YK-järjestöt	76 584 000
Maailmanpankkiryhmä	74 185 000
Alueelliset kehitysrahoituslaitokset	30 979 000
Muut monenkeskiset järjestöt	32 350 000
Jakamaton	1 642 000
Yhteensä	215 740 000

24.30.66.2.1 Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö

Maa- ja aluekohtaisen kehitysyhteistyön jakosuunnitelma		€, arvio
Afrikka ja Lähi-itä		108 400 000
Aasia		53 450 000
Itä-Eurooppa ja Keski-Aasia		15 240 000
Muut		9 472 000
Jakamaton		192 000
Yhteensä		186 754 000

24.30.67 Demokratia- ja oikeusvaltiotuki

- Momentille esitetään 3,0 milj. euron määrärahaa.
- Määrärahaa saa käyttää valtionavustusten maksamiseen ulkoministeriön toimialaan liittyville demokratia- ja oikeusvaltiokehitystä edistävillä toimijoilla, kuten esim. Demo Finlandille.

24.30.88 Finnfundin pääoman korottaminen

- Momentille esitetään 10,0 milj. euroa uusien osakkeiden merkitsemiseen.
- Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

24.30.89 Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset

- Kehitysyhteistyön finanssisijoituksiin ja lainoihin esitetään 129,7 milj. euroa ja 10 milj. euron sopimusvaltuuksia.
- Määrärahaa saa käyttää finanssisijoituksiin ja lainoihin osana Suomen kehitysyhteistyötä.
- Vuonna 2020 määrärahaa ja momentin myöntö- ja sopimuksentekovaltuuksia saa käyttää lainojen myöntämiseen vakuutta vaatimatta Latinalaisen Amerikan kehityspankin sijoitusyhtiö IDB Investille, Kirkon ulkomaanavun FCA Investments -vaikuttavuussijoitusrahastolle sekä Finnfundille. Finnfundin laina voidaan myöntää ehdoin, että valtio voi vaihtaa lainan Finnfundin osakkeiksi. Laina voidaan alistaa etuoikeusasemaltaan muihin Finnfundin ottamiin vieraan pääoman ehtoihin lainoihin.
- Määräraha on tarkoitus käyttää kohteisiin, jotka kansantalouden tilinpidossa eivät lisää valtiontalouden alijäämää ja joilla on palaumaodote.
- Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.